

Län	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9
Stockholm	♥	♥	♥	♥	♥	?	?	♥	♥
Uppsala	♥	♥	—	○	♥	—	♥	♥	♥
Södermanland	♥	♥	—	♥	♥	♥	—	♥	♥
Östergötland	♥	—	—	—	—	—	—	♥	♥
Jönköping	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	♥
Kronoberg	♥	♥	♥	○	○	○	?	○	○
Kalmar	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	♥
Blekinge	♥	♥	♥	○	○	—	—	—	♥
Region Skåne	♥	♥	—	—	—	♥	—	♥	♥
Halland	♥	♥	—	—	—	♥	—	♥	♥
Västra Götaland	♥	♥	♥	—	—	—	—	♥	♥
Värmland	♥	♥	—	—	—	○	—	♥	♥
Örebro	♥	♥	♥	—	—	—	—	♥	♥
Västmanland	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	—
Dalarna	♥	♥	♥	○	○	—	♥	♥	♥
Gävleborg	♥	♥	♥	?	♥	—	—	♥	♥
Västernorrland	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	♥
Jämtland	♥	♥	?	?	?	—	—	?	—
Västerbotten	♥	♥	♥	—	—	?	—	♥	♥
Norrbottn	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	♥
Gotland	♥	♥	♥	—	—	♥	—	♥	♥

♥ = JA

— = NEJ

○ = Sällan, enstaka fall, om behov finns, eller efter bedömning från läkare/lymfteapeut

? = Landstinget vet inte, eller har inte svarat på frågan

Resultat av vårdenkät

Ödemförbundet har gjort en undersökning av vilka behandlingsformer som de olika landstingen i landet erbjuder lymfödempatienter. Sammanställningen visar att alla erbjuder kompressionsbandage och nästan alla följer det nationella vårdprogrammet, medan det är sämre med remisser till behandling på Röda Korsets sjukhus i Stockholm och på Mösseberg i Falköping. Läs vad ditt landsting erbjuder.

F1: Erbjuds patienterna kompressionsbandage?

F2: Erbjuds patienterna manuellt lymfdränage?

F3: Finns det utbildade lymfterapeuter som har vårdavtal med landstinget?

F4: Erbjuds remiss till Röda Korset?

F5: Erbjuds remiss till Mösseberg?

F6: Erbjuds Lymphapress?

F7: Informeras patienterna om behandlingsformer utomlands?

F8: Följs det nationella vårdprogrammet?

F9: Gäller vårdgarantin?

F10: Avslutningsvis ställde vi en fråga om annan vård, eller övriga

Uppsala: Remisser till Röda Korsets Sjukhus och Mösseberg erbjuds sällan.

Sörmland: Lymfödembehandlig ges idag i första hand till cancerpatienter.

Östergötland: Svaren gäller för Närsjukvården i centrala Östergötland. Vi har 60% lymfterapeut som ännu ej gått kurs för att kunna ge manuell behandling. Detta planeras dock. Men enligt evidens är det kompressionsbehandling som är aktuellt.

Kronoberg: Remisser till Röda Korsets Sjukhus och Mösseberg erbjuds efter bedömning av läkare. Lymphapress kan erbjudas efter bedömning av lymfterapeut. Vårdprogrammet och vårdgaranti följs efter bedömning av varje enskild patient.

Blekinge: Remisser till Röda Korsets Sjukhus och Mösseberg är något som den enskilda patienten får ta upp med sin läkare som får avgöra om det finns behov för remiss. Personal ska inom kort utbildas i kinesisk tejpning som har visat sig vara till nytta även för patienter med lymfödem

Halland: Preventivt arbete görs genom noggrann uppföljning/information och volymmätningar av bröstcanceropererade, gyncanceropererade samt malign melanom där lymfkörtelutrymning görs. Detta för att fånga upp patienter i ett tidigt stadium för behandling för att undvika kroniska besvär.

Västra Götaland: Kommentar till fråga 9: Ytterst få patienter har utebliven effekt av kompressionsbehandling mm och sådan erbjuds hos sjukgymnast med kort väntetid varför det inte är aktuellt (hittills) med vårdgaranti avseende kirurgisk behandling.

Värmland: Mobilisering av ärr, bindväv, muskulatur enligt Kirsten Rosenlund Törsleff. Bassängträning, konditions- och styrketräning, hemträningsprogram Vårdprogrammet och vårdgaranti - Lymfterapeuterna ska enligt avtalet följa vetenskap och beprövad erfarenhet.

Gävleborg: Instruktion i egenbehandling, ergonomi hur lymfödemet påverkas av statisk belastning mm

Västernorrland: Som ett led i ”Programarbete bröst- och prostatacancer kommer en genomgång av tillgång och serviceutbud vad gäller peruker, proteser och kompressionsbehandling vid så kallat lymfödem att ske. Kartläggningen ska kunna redovisas VT 2009.

Jämtland: Den finns en lymfterapeut vid Storsjögläntan som ger behandling i hemmet, en USK/lymfterapeut vid kirurgkliniken som ger lymfbehandling på avdelningen vid behov. Sen finns 2 terapeuter vid sjukgymnastiken som ger behandling endast till bröstcancerpatienter.

Dalarna: FlowWave i stället för lymfapress